

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	رشته : ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خودداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)
------	------	-------------------------

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دیدم توطئه ما دارد <u>می ماسد</u> . ب) که گفتی <u>سمن</u> داشت اندر کنار ج) جنگ بود این یا شکار آیا / میزبانی بود یا <u>تزویر</u>	۱
۰/۵	در بیت های زیر، تفاوت معنایی واژه «دستور» را بررسی کنید. الف) چه نیکو گفت با جمشید <u>دستور</u> که با نادان نه شیون باد و نه سور ب) تن ز جان و جان ز تن <u>دستور</u> نیست لیک کس را دید جان <u>دستور</u> نیست	۲
۰/۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) واصfan حلیة جمالش به تحریر (منصوب/ منسوب) ب) گفت از (بهرا / بحر) غرامت جامه ات بیرون کنم.	۳
۰/۵	در هریک از موارد زیر، یک نادرستی املایی بیاید و درست آن را بنویسید. الف) همچنان که می توانست او، اگر می خواست، / کان کمند شصت خم خویش بگشاید / و بیاندازد به بالا، ... ب) در کتل و گردنۀ یک دوجین شکم و روده مراحل مضق و بلع و هضم و تحلیل را پیموده است.	۴
۰/۵	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. آذرم و حیا - خار و بی ارزش - سورت سرمای دی - زهر شمشیر و سنان	۵
۰/۵	در نوشته زیر، نقش دستوری واژه های مشخص شده را تعیین کنید. «پروانه <u>قوت</u> از عشق آتش خورد و همه جهان، آتش <u>بیند</u> »	۶
۰/۵	با توجه به بیت های زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. الف) در بیت اول، فعل «شویم»، اسنادی و فعل «نیست»، غیر اسنادی است. ب) در بیت دوم، «خوابگاه مردم»، یک ترکیب اضافی و «مردم بدکار» یک ترکیب وصفی است. درست ☐ نادرست ☒	۷
۰/۵	نوع وابسته را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. الف) متوجه شدم که قدرت قلم <u>نویسنده</u> تا چه حد بوده است. ب) اینجا می توان چند <u>حلقه</u> چاه عمیق زد.	۸
۰/۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. الف) نوع «واو» در مصراع اول، حرف ربط است یا عطف؟ ب) در مصراع دوم، کدام واژه نقش «نهاد» دارد؟ «آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟»	۹
۰/۵	در نوشته «فکر کردم اگر پیش تر بروم، به حتم گم می شوم. بر تلّ خاکی نشستم. حتی اگر من صدایتان نمی کردم، متوجه حضور من نمی شدید.» الف) زمان کدام فعل «مضارع التزامی» است؟ ب) در واژه «صدایتان»، نقش دستوری ضمیر پیوسته «تان» چیست؟	۱۰

ادامه سوالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خودداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۱	«هفت خوان را زادسرو مرو، / آن هریوه خوب و پاک آیین روایت کرد؛ / خوان هشتم را / من روایت می کنم اکنون / من که نامم ماث/» الف) گروه اسمی «آن هریوه خوب»، چه نوع نقش تبعی دارد؟ ب) نقش دستوری واژه «اکنون» را بنویسید. ج) واژه «هشتم» کدام یک از انواع وابسته های پسین است؟ د) در گروه اسمی «زادسرو مرو»، هسته را مشخص کنید.	۱
۱۲	در کدام گزینه، جمله مركب دیده می شود؟ الف) بی اختیار در را باز کردم و این جوان نمک نشناس را بیرون انداختم. ب) از خوش مشربی و فضل و کمال او چیزها گفتند و نمرة تلفن او را از من خواستند. ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خداحافظی با آقایان رفتنند. د) فوراً مسئله میهمانی و قرار با رفقا را با عیالمن در میان گذاشتم.	۰/۵
۱۳	مفهوم نشانه «ان» را در واژه های زیر بنویسید. الف) دیلمان: ب) خواهان:	۰/۵
(قلمرو ادبی ۴ نمره)		
۱۴	نام صاحب هریک از آثار داده شده را از کمانک مقابله آن انتخاب کنید. الف) غزلواره ها (شکسپیر / پابلو نرودا) ب) سانتاماریا (مهرداد اوستا / سید مهدی شجاعی)	۰/۵
۱۵	از بین آثار زیر، به ترتیب یک اثر از اخوان ثالث و یک اثر از سلمان هراتی بیابید. از پاریز تا پاریس - دری به خانه خورشید - هوا را از من بگیر خنده ات را نه - در حیاط کوچک پاییز در زندان	۰/۵
۱۶	در هریک از موارد زیر، با توجه به بخش های مشخص شده، کدام آرایه ادبی دیده می شود؟ الف) فراش باد صبا را گفته تا <u>فرش زمردین</u> بگسترد و دایه ابر بهاری را گفته تا بنات نبات پیرورد. ب) در دفتر زمانه <u>فتند نامش از قلم</u> هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت. ج) نهادند بر دشت هیزم دو کوه د) تا باز کند به روی عالم <u>دیباچه خاطرات شیرین</u>	۱
۱۷	با توجه به منطق الطیر عطار، هر یک از پرنده‌گان زیر، نماد چه کسانی هستند؟ الف) بلبل: ب) هدهد:	۰/۵
۱۸	در هریک از موارد زیر، آرایه درست را از کمانک مقابله آن، انتخاب کنید. الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش بلبل را به گفتار آورد (اسلوب معادله / حسن تعلیل) ب) یکی تازی ای برنشستته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه (تناقض / اغراق) ج) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نیاش نام نهادند . (تشخیص / تضمن) د) همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید/ پای تا سر گوش (جناس همسان / تشبيه)	۱
ادامه سوالات در صفحه سوم		

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خودداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۹	با توجه به سروده «آن گاه که پاهایم می‌روند و بازمی‌گردند / نان را، هوا را، روشنی را، بهار را، از من بگیر / اما خنده‌ات را هرگز / تا چشم از دنیا نبندم» الف) یک نمونه آرایه تضاد بیابید. ب) مفهوم کنایه «چشم از دنیا نبندم»، چیست؟	۰/۵
قلمرو فکری (۸/۵ نمره)		
۲۰	معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.	
الف	سینه خواهم شرحه شرحه از فراق	۰/۵
ب	امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوء‌هاظمه می‌میرند.	۰/۵
ج	که هر چند فرزند هست ارجمند دل شاه از اندیشه یابد گزند	۰/۵
د	طفره می‌رفتید ولی اصرارهای من، عاقبت شما را متقدعاً کرد.	۰/۵
هـ	چون بُود کاقلیم ما را شاه نیست بیش از این بی شاه بودن راه نیست	۰/۷۵
و	این بدخت‌ها سال آزگار یک بار برایشان چنین پایی می‌افتد و شکم‌ها را مدتی است صابون زده‌اند که کباب بخورند.	۰/۷۵
ز	آیا چیزی در مخيله آدمی می‌گنجد که بتواند آن را بنگارد / اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟	۰/۵
به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.		
۲۱	در نوشتة زیر، منظور از «به طریق انبساط»، چیست? «یکی از یاران به طریق انبساط گفت: از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»	۰/۵
۲۲	با توجه به شعر «دماؤندیه»، منظور از بخش‌های مشخص شده در بیت‌های زیر چیست? «پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند سوزد جانت به جانت سوگند»	۰/۵
۲۳	از مقایسه سروده سه را بسپهیری با نوشتة زیر، چه مفهوم مشترکی دریافت می‌شود? * «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدهسته سرو / من نمازم را پی تکبیر الاحرام علف می‌خوانم» * «در کویر خدا حضور دارد ... و حتی در ختنش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.»	۰/۵
۲۴	در بیت زیر، منظور از «نسیم سحرخیز» و «باغ» چیست? «با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپرديم در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو»	۰/۵
۲۵	بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد? «چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود»	۰/۵
ادامه سوالات در صفحه چهارم		

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	رشته: ریاضی- فیزیک و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خودداد ماه سال ۱۴۰۰			کیفیت آموزشی

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره												
۲۶	در سروده زیر، منظور شاعر از «حدیث آشنای نقال» چیست؟ «مرد نقال – آن صدایش گرم، نایش گرم / آن سکوتش ساكت و گیرا / و دمش چونان حدیث آشنایش گرم - / راه می رفت و سخن می گفت»	۰/۵												
۲۷	در نوشته زیر، منظور نویسنده از مثل «چند مرد هلالی» چیست؟ «مصطفی جان، می خواهم امروز نشان بدھی چند مرد هلالی و از زیر سنگ هم شده یک غاز برای ما پیدا کنی.»	۰/۵												
۲۸	با توجه به سروده زیر، یکی از ویژگی های عشق جاودانی را بنویسید. «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنجه را قدیمی است، قدیمی ندانم: «که تو از آن منی و من از آن تو»، این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند»	۰/۵												
۲۹	باتوجه به هفت وادی عرفانی منطق الطیر، هریک از بیت های ردیف نخست، با کدام بیت در ردیف دوم، یادآور وادی مشترکی است؟ (در ردیف دوم، یک بیت اضافی است)	۰/۵												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>نخست</th> <th>ردیف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابان برکنند</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز</td> <td>۲</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			ردیف	نخست	ردیف	الف	روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابان برکنند	۱	ب	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	۲	ج		
ردیف	نخست	ردیف												
الف	روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابان برکنند	۱												
ب	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	۲												
ج														
۲۰	جمع نمره	موفق باشید.												

راهنمای تصحیح درس فارسی ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت خوداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	تعداد صفحه: ۲
پاسخ ها						ردیف

توجه: مصححان محترم، خداقوت! لطفا به پاسخ های درست مشابه نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	ب) نوعی درخت گل، یاسمون ۰/۲۵، ص ۱۰۴	الف) به نتیجه می رسد، به ثمر می رسد. ۰/۲۵، ص ۱۳۸	۱	الف) دوروبی، ریاکاری، نیرنگ ۰/۲۵، ص ۱۱۴	الف) مشاور و وزیر ۰/۲۵، ص ۴۸
۰/۵	د) رنج و سختی ، ۰/۲۵، ص ۱۲۲	ب) اجازه ، رخصت ، ۰/۲۵، ص ۴۷	۲	الف) منسوب ، ۰/۲۵، ص ۱۲	الف) بیندازد ، ۰/۲۵، ص ۱۱۴
۰/۵	ب) بهر ، ۰/۲۵، ص ۱۹	ب) مضخ ، ۰/۲۵، ص ۱۳۴	۳	آزرم و حیا ، ۰/۲۵، ص ۱۰۰	آزرم و حیا ، ۰/۲۵، ص ۱۰۰
۰/۵	آتش : مسند ، ۰/۲۵، ص ۵۳	ب) درست ، ۰/۲۵، ص ۱۹	۴	قوت: مفعول ، ۰/۲۵،	قوت: مفعول ، ۰/۲۵،
۰/۵	خوار و بی ارزش ، ۰/۲۵، ص ۱۰۱	ب) ممیز ، ۰/۲۵، ص ۷۳	۵	الف) نادرست ، ۰/۲۵،	الف) نادرست ، ۰/۲۵،
۰/۵	ب) چشمان ، ۰/۲۵، ص ۸۴	ب) عطف ، ۰/۲۵،	۶	الف) بروم ، ۰/۲۵،	الف) بروم ، ۰/۲۵،
۰/۵	ب) مفعول ، ۰/۲۵، ص ۹۰	الف) مضاف الیه مضاف الیه ، ۰/۲۵، ص ۶۴	۷	الف) بدل ، ۰/۲۵،	الف) بدل ، ۰/۲۵،
۱	ج) صفت شمارشی (ترتیبی) ۰/۲۵،	ب) قید ، ۰/۲۵،	۸	الف) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خدا حافظی با آقایان رفتنند، ۰/۵ ص ۱۴۱	الف) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خدا حافظی با آقایان رفتنند، ۰/۵ ص ۱۴۱
۰/۵	د) زادسرو ، ۰/۲۵، ص ۱۱۰	ج) صفت شمارشی (ترتیبی) ۰/۲۵،	۹	الف) مکان (مکان زندگی مردم دیلم) ، ۰/۲۵، ص ۱۵۲	الف) مکان (مکان زندگی مردم دیلم) ، ۰/۲۵، ص ۱۵۲
۱	الف) بدل ، ۰/۲۵،	ب) قید ، ۰/۲۵،	۱۱	الف) پیر و مرشد و راهنمای ۰/۲۵، ص ۱۲۶	الف) پیر و مرشد و راهنمای ۰/۲۵، ص ۱۲۶
۰/۵	ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خدا حافظی با آقایان رفتنند، ۰/۵ ص ۱۴۱		۱۲		
۰/۵	ب) صفت فاعلی ، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵، ص ۱۱۰		۱۳		

(قلمرو ادبی ۴ نمره)

۰/۵	ب) سید مهدی شجاعی ، ۰/۲۵، ص ۹۳	الف) شکسپیر ، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۱۴		
۰/۵	در حیاط کوچک پاییز در زندان ، ۰/۲۵، ص ۸۵	در حیاط کوچک پاییز در زندان ، ۰/۲۵، ص ۱۱۴	۱۵		
۱	الف) استعاره (باتوجه به کتاب علوم و فنون ۲ اگر مجاز هم نوشته شود صحیح است) ۰/۲۵، ص ۱۲	ب) کنایه ، ۰/۲۵، ص ۹۵	۱۶		
۰/۵	ب) مجاز ، ۰/۲۵، ص ۱۰۱ ،	ج) حس آمیزی ، ۰/۲۵، ص ۹۵	۱۷		
۰/۵	الف) انسان هایی که عاشق حقیقی نیستند و به عشق های دنیوی و ناپایدار دل بسته اند ، ۰/۲۵، ص ۱۲۶	ب) پیر و مرشد و راهنمای ۰/۲۵، ص ۱۲۶	۱۸		
۱	الف) اسلوب معادله ، ۰/۲۵، ص ۱۰۹ ،	ب) اغراق ، ۰/۲۵، ص ۴۸ ،	۱۹		
۰/۵	ب) نمیرم (تازمانی که زنده ام) ، ۰/۲۵، ص ۱۵۱	الف) می روند و بازمی گردند ، ۰/۲۵، ص ۱۰۹			

(قلمرو فکری ۵/۸ نمره)

	با درود و خداقوت ، همکاران گرامی ، لطفا به پاسخ های درست مشابه نمره اختصاص دهید.	۲۰
۰/۵	الف) دلی می خواهم که از درد جدایی پاره پاره شده باشد. (محرومی می خواهم که سختی جدایی کشیده باشد) ۰/۵، ص ۴۶	الف
۰/۵	ب) حکومت های بزرگ هم مانند انسان های ثروتمند و پرخور از زیاده خواهی نابود می شوند. ۰/۵، ص ۶۲	ب
۰/۵	ج) هر چند فرزند عزیز و گرانقدر است ، اما بدگمانی به فرزند ۰/۲۵، دل شاه را آزده خواهد کرد. ۰/۲۵، ص ۱۰۰	ج

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

راهنمای تصحیح درس فارسی ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	تعداد صفحه: ۲
پاسخ ها						ردیف

ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف
۵	خودداری می کردید /۰/۲۵ اما اصرارهای من شما را مجاب و راضی کرد. ، ص ۸۹	۰/۵				
۶	چرا سرزمهین ما شاه ندارد، /۰/۰ بیش از این بدون شاه بودن شایسته نیست؛ ، ص ۱۲۰	۰/۷۵				
۷	این بدبخت ها هر سال طولانی /۰/۲۵ یک بار برایشان چنین موقعیتی پیش می آید /۰/۰ و مدققی است انتظار کشیده اند (گرسنگی کشیده اند، به خود وعده داده اند) که کباب بخورند. ، ص ۰/۲۵	۰/۷۵				
۸	فکرو خیالی در ذهن انسان نمی گنجد که بتواند آن را بنویسد /۰/۰/۲۵ اما روح راستگو و درست کردار من آن را برای تو، ای عشق جاودانی به تصویر نکشیده باشد. ، ص ۱۵۵	۰/۵				
۹	به شیوه صمیمی و خودمانی ، ص ۰/۵ /۰/۰	۰/۵				
۱۰	سوخته جان : شاعر (ملک الشعرا بیهار)، آتش : خشم، اعتراض /۰/۰/۲۵ ، ص ۳۵	۰/۵				
۱۱	همه موجودات در حال تسبیح خداوند هستند. (یسبح لله ما فی السموات و ما فی الارض) /۰/۰/۵ ، ص ۷۶	۰/۵				
۱۲	نسیم سحرخیز: انقلاب و قیام مردم ، آتش : وطن، کشور، ص ۰/۰/۲۵	۰/۵				
۱۳	لطف و عنایت حق، انسان را از آسیب ها در امان نگه می دارد. (آتش سوزان مثل آب، سرد می شود) /۰/۰/۵ ، ص ۱۰۴	۰/۵				
۱۴	داستان های شاهنامه (حمسه ملی ایران)، آتش : /۰/۰/۵ ، ص ۱۱۴	۰/۵				
۱۵	میزان قدرت و توانایی تو چه قدر است. /۰/۰/۵ ، ص ۱۳۴	۰/۵				
۱۶	یکی از این دو مورد: عشق قدیم را هر چه قدر قدیمی باشد، کهنه و بی ارزش نمی شمارد یا همواره معشوق را جوان می بیند. /۰/۰/۵ ، ص ۱۵۵	۰/۵				
۱۷	۱- ب ، ص ۰/۰/۲۵ ، ۱۲۳	۰/۵	۱- ج ، ص ۰/۰/۲۵ ، ۱۲۷	۰/۵	۰/۰/۲۵ ، ۱۲۷	۰/۵
۱۸	جمع نمره	۰/۰/۰	۰/۰/۰	۰/۰/۰	۰/۰/۰	۰/۰/۰
۱۹	موفق باشید.					

